

עונה שחונה רינה ז'אן ברוך

Thoughts of a dry brain in a dry season.

(T.S Eliot)

אני כל כך מותשת אחרי השבוע, שאני מוטלת על סיפו של יום שישי כמו ניצולה מספינה טרופה. אני מכבה טלפונים וסוגרת מחשבים. אני מחביאה אותם מתחת לערימות של כריות. מגיפה את התריסים על חיי הקטנים. סוף סוף אני יכולה להיעלם. אני מסתכלת על האוגרת הקטנה שהילד שלי מגדל, היא מסתכלת עליי בתמיהה, מנסה לחמוק ממבטי הגדול. אני יודעת איך היא מרגישה.

אני שואלת את הילד שלי שוב ושוב אם הוא רעב, אם הוא רוצה לאכול משהו. לא, הוא אומר לי שוב ושוב. בסוף הוא אומר, אמא, אני רעב. אני יכול לאכול? ואני מגלה שלא הכנתי כלום, לא עשיתי שום דבר כבר שעות ואני מתחילה להכין אוכל במהירות, כאחוזת אמוק. מה עשיתי כל הזמן הזה? הרי ידעתי שבסוף הוא יהיה רעב ובכל זאת נתפסתי לא מוכנה. איפה היית, אני שואלת. איפה את.

צריך למלא את הבית. לנקות, לסדר, לחדש, לבשל. שתהיה עוגה ושיהיה בשר ושיהיו צמחים אם אי אפשר שיהיו פרחים. למה אי אפשר שיהיו פרחים. זה יקר מדי בשביל משהו שילך לפח בעוד שבוע. זה חגיגי מדי. פורני. לא מתאים מדי לבית שלי. מה לו ולכל היופי הזה. אני רוצה שהבית יהיה מתאים לפרחים. יהיה ראוי להם. שאני אהיה ראויה להם. לפעמים אני לא מצליחה להתאפק וקונה אותם בכל זאת. הם הופכים לנקודת מיקוד שבה אני נאחזת, מטשטשת את כל מה שמסביב.

אני הולכת לישון כשאני כבר לא יכולה להחזיק את העיניים שלי פקוחות. לא לפני. כשאני במיטה אני מפחדת מהחושך שזורם אליי, מציף אותי. אני בוהה בטלפון. מגדלור באפלה. תמיד יש לי מה לקרוא. אבל אני לא מסוגלת לקרוא כבר שבועות. אולי חודשים? קשה לי לצרף את המילים למשפטים. לעבור ממשפט למשפט. לעקוב אחר הרצף של הסיפור. זעם עולה בי. אני לא מבינה למה אני לא מצליחה לקרוא. אבל בעצם מה שאני לא מבינה זה למה אני צריכה לקרוא את כל הסיפורים האלו של כל האנשים האלו. את תכלית פעולת הסיפור אני כבר לא מבינה. הצורך לספר משהו, הצורך לשמוע. אני נוטשת ספר אחר ספר לטובת תמונות. עד שאני נרדמת.

אני מתעוררת בכל לילה. לפעמים יותר מפעם אחת. אני מתעוררת בבהלה, בפאניקה, אני ערה בבת אחת. והמחשבות כאילו היו תלויות מעל ראשי כל הזמן הזה שישנתי, כמו סכינים, כמו חרבות, ממתינות לי. הכול מפחיד אותי אז. דברים שאני מסתירה

מעצמי בימים. אימי תמות בקרוב. לא אהרה שוב. בני יגדל. אני תמיד לבד. אני מנסה שוב לקרוא, אבל המילים עדיין ריקות. אני משחקת משחקים בחושך. אוספת צבאות, בוחרת לוחמים, מחשבת אסטרטגיות. גם במשחקים אני מפסידה. אני נלחמת מול ילדים שמנצחים אותי בקלות. יכולתי להיות אמא שלהם. אני מנסה להסיח את דעתי מעצמי, מספיק כדי להירדם שוב. אני כמעט ונרדמת שוב, אבל עוד מחשבה ננעצת בי. ושוב אני ערה.

בסוף אני נרדמת.

אני מתעוררת בבוקר באותה לפיתה של חרדה, סביב הגרון וכלוב הצלעות. האוויר נכנס פנימה בחריקה. בכל בוקר אני כמעט מסרבת לקום, חרדה מהיום שמצפה לי. אני מותחת את הזמן עד שאין ברירה. עד הרגע שבו הילד שלי יאחר אם לא אקום. לא לקום בשביל לדאוג לו הוא הקו האחרון שאני לא מוכנה לחצות. יש דברים שמחזיקים אותנו בחיים. אבל הם מתמעטים. אני תוהה אם יהיה יום שבו לא יהיו לי כוחות גם לזה. שכבר לא יהיה לי אכפת. שכבר לא אוכל להתנגד.

לפעמים אני חושבת שאני סתם משחקת. בודקת איך זה מרגיש. כמה נמוך אפשר להגיע, כמה רחוק אפשר ללכת. זה משחק מסוכן, כי אני יודעת שתמיד אפשר יותר נמוך. אין תחתית. תמיד אפשר יותר רחוק. אין גבול. אבל לא תמיד אפשר לחזור. בסוף, לא תהיה לי כפרה.

איך לקרוא לעייפות הזאת, לא עייפות, כובד. אבניות. אני מנסה לעשות פחות ופחות. לצאת פחות מהבית. לקום פחות מהספה. אני דוחה עוד ועוד את רגע הקימה, עד שאי אפשר יותר. כשאני במנוחה אני גוף ששואף להישאר במצב מנוחה. כשאני בתנועה אני גוף ששואף לחזור למצב מנוחה. אבל אני לא נחה. כל קימה מאלצת אותי להרגיש את הגוף שלי, להרגיש אותו תופס מקום בחלל ונע בו. אני לא יכולה לשאת את זה.

אין לי מקום משלי. קבעתי את מקומי בפינה של הספה ומשם אני חיה את חיי. אמא שלי היתה אומרת את אותו הדבר כשהייתי ילדה. הכול אני עושה מהספה, אני מגדלת את הילדה מהספה, היא אמרה למי שהגיע, למי ששאל. היא כבר כמעט לא יכלה ללכת. היא כמעט לא יצאה יותר מהבית. גרנו בשניים וחצי של עמידה, קומה שלישית ללא מעלית. היה לוקח לה שעות לרדת את שלוש הקומות האלו. רק כשנסענו להדסה לבדיקות התקופתיות היא הייתה עושה את המאמץ. מדרגה. מנוחה. מדרגה. עונות היו מתחלפות עד שהיינו מגיעות למטה. שכנים סקרניים היו פותחים דלתות, מציצים. ילדים שאף אחד לא שמר עליהם היו צוחקים. רציתי שימותו. רציתי שאני אמות. רציתי שהיא תמות. ועכשיו אני מרגישה את הקול שלה מדבר מגרוני. אני עושה הכול מהספה. אני עובדת מהספה. אני מגדלת

את הילד שלי מהספה. בלי חדר משלי, בלי שולחן אפילו. אני כמעט גאה. עכשיו אני מבינה על בשרי את מיעוט התנאים. את הקושי. את תחושת הניצחון. אבל בכל פעם שאני אומרת את זה אני מפחדת. למה אני מנסה לכבוש את המקום הזה, מעוז הספה המשפחתי. היא היתה חולה. היא לא בחרה בחיי הספה. לה לא היתה ברירה. אני נחרדת מכך שאני מאמצת את מקומה על הספה, מאמצת נכות שאין לי, מנסה להתחקות אחרי חייה של אימי בדרך המשונה הזאת. אני הולכת ושוקעת לתוך אימי ששוקעת לתוך הספה. עוד מעט וניעלם.

הבטן שלי הולכת ותופחת. אני מלטפת אותה בהיסח הדעת. כמו שליטפתי אותה כשהייתי בהיריון. רק שאני לא בהיריון ולא בהיריון ובמקום להיות מלאה בילד אני מלאה בעצמי עד בחילה.

עליי להיזהר שלא אאבד את עצמי יותר מדי. אף אחד לא שומר עליי. כמעט לא שמים לב שהלכתי. אני הילדה ביער. אני האם ששלחה את בתה אל החיים, דואגת לה ממרחק. אני השומר שמציל אותה ברגע האחרון. אני הזאב.

אני וחברה מתכתבות. כל אחת מהבור שלה. היא יודעת איך אני מרגישה, אנחנו מרגישות אותו הדבר. על הקצה, אבל מתפקדות. מי שיסתכל לא ידע. יום אחד, אני כותבת לה, ימצאו אותנו עם הראש בתנור ואף אחד לא יבין למה.

אני מסיימת כל מקלחת במים הכי קרים. אני מתכננת עוד קעקוע. עוד חור באוזן. אולי במקום אחר. כאב מכוון ומבוקר. לא הדבר הזה שנמשך ונמשך ומאכל בי כפצע, כרימה.

אני שואלת כל מיני שאלות משעשעות, שלכולם כמעט נמאס לשמוע. מתי נלך למשתלה. אתה רוצה להרכיב איתי פאזל. אולי בית הקפה שאני אוהבת ביפו פתוח. נכון שהצמח הזה יפה. איפה אפשר לקנות חבל. אני מצפה לתשובות כמו שמצפים לתחזית מזג האוויר באוגוסט. בכלל לא.